

Orixes e factores da Revolución Industrial		
Orixes	Factores principais	
• Cronoloxía: entre 1780 e 1850 aproximadamente. • Lugar: Lancashire (Inglaterra).	• Revolución demográfica: elevado crecemento natural a causa de o mantemento de unha alta natalidade e do descenso da mortalidade. • Revolución agrícola: innovacións técnicas, enclosures e mentalidade capitalista, que produciron un aumento da produtividade e unha diminución da man de obra necesaria no campo. • Contexto político e institucional dominado polas clases medias. • A liberalización do comercio e os capitais achegados pola actividade comercial.	
As industrias pioneiras		
Industria téxtil do algodón	Industria siderúrxica	
• Innovacións técnicas: novas máquinas de fiar e de tecer; introdución da máquina de vapor de Watt no proceso industrial. • Concentración xeográfica en Lancashire. • Sector reitor da industrialización que serve de motor para a industrialización doutros sectores	• Melloras técnicas: introdución do coque como combustible, invención do pudelado e o laminado. • Concentración preto das minas de carbón: Midlands (Birmingham) e sur de Gales. • Produción estimulada pola demanda da industria téxtil e do ferrocarril.	
Transportes, comercio e capitais		
Transportes	Comercio e capitais	
• Desenvolvemento dunha rede de canles moi extensa. • Renovación das estradas e camiños. • Invención do ferrocarril (revolución nos transportes: estimulou a demanda doutros sectores, facilitou e abaratou o transporte de persoas, mercadorías...) e da navegación a vapor.	• Incremento do comercio a longa distancia, sobre todo exportación-importación de algodón. • Acumulación de capital. • Burguesía emprendedora que investía os seus beneficios na renovación das súas industrias. • Desenvolvemento de empresas familiares e sociedades anónimas.	
A difusión da industrialización (first comers)		
Bélxica	Francia	Alemaña
• Activo papel do Estado. • Comezou a súa industrialización entre 1800 e 1830, segundo o modelo británico. • Concentración da siderurxia en torno a Lieja. • Industria téxtil en Flandres e a rexión Valona.	• Vía distinta da británica. • Industrialización lenta cun activo papel do Estado. • Predominio do sector agrario. • Os capitais investíronse no mercado inmobiliario e nas industrias de produtos de luxo	• Dificultades para o desenvolvemento industrial pola inexistencia dun espazo económico común. A Unión Aduaneira (1834) favoreceu o proceso industrializador. • Protagonismo dos empresarios e o Estado. • Sectores máis dinámicos: siderurxia e metalurxia.
Liberalismo económico e capitalismo		
• Principios do liberalismo: propiedade privada, libre empresa, liberdade de comercio, o mercado como regulador da economía (lei da oferta e a demanda). • Principais teóricos: Adam Smith (Ensaio sobre a natureza e causa da riqueza das nacións), Thomas Robert Malthus, David Ricardo, John Stuart Mill. • Sistema económico capitalista: baseado no liberalismo económico.		
A sociedade de clases		
Clases baixas	Clases medias	Clases altas
• Sectores tradicionais: xornaleiros, campesiños sen terras, sectores pobres urbanos... • Aparición dun novo grupo social: proletariado (obreiros industriais). • Gran explotación laboral de mulleres e nenos.	• Sectores tradicionais: campesiños con terras, medianos artesáns e comerciantes. • Aumento dos membros do sector terciario. • Novos grupos: traballadores cualificados da industria.	• Nobreza: deixou de ser o grupo social reitor, pero conservou prestixio e influencia. • Burguesía: grupo social predominante, co control do poder políticoe económico.